

На основу члана 34. став (1) тачка д) Закона о Пензијском резервном фонду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 73/08, 50/10 и 102/12), члана 30. став (1) тачка д) Статута Друштва за управљање Пензијским резервним фондом Републике Српске а.д. Бања Лука ("Службени гласник РС" број 65/10, 62/11 и 111/12) и члана 3. Пословника о раду Управе Друштва за управљање Пензијским резервним фондом Републике Српске а.д. Бања Лука, Управа Друштва за управљање Пензијским резервним фондом Републике Српске а.д. Бања Лука, на сједници одржаној дана 18.11.2014. године, доноси:

Инвестициону политику и циљева Пензијског резервног фонда Републике Српске а.д. Бања Лука

Члан 1.

Инвестициона политика је акт Пензијског Резервног фонда Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Резервни фонд) којим се утврђује:

1. Циљеви Резервног фонда,
2. Начела улагања,
3. Ревизија инвестиционе политике.

I ЦИЉЕВИ РЕЗЕРВНОГ ФОНДА

Члан 2.

- (1) Резервни фонд ће водити конзервативну инвестициону политику у складу са Законом о пензијском резервном фонду Републике Српске (Сл. Гласник РС број: 73/08, 50/10 и 102/12, у даљем тексту: Закон).
- (2) Конзервативна политика инвестирања подразумијева улагање имовине Резервног фонда у мање ризичне финансијске инструменте до 100% остварених прилива реструктурирањем портфеља Резервног фонда (приливи по основу продаје акција, дивиденде и камата), уз поштовање ограничења улагања предвиђених Законом. Мање ризични финансијски инструменти дефинисани су чланом 3. став 2. ове Инвестиционе политике и циљева.
- (3) Резервни фонд може улагати у ризичније финансијске инструменте, који су дефинисани чланом 3. ставовима 3, 4, 5, 6. и 7. ове Инвестиционе политике и циљева. Укупна улагања у ризичније финансијске инструменте не могу збирно прећи 20% прилива остварених реструктурирањем портфеља Резервног фонда (приливи по основу продаје акција, дивиденде и камата).

Члан 3

- (1) Инвестициони циљ Резервног фонда је остваривање стабилних приноса на дужи рок кроз улагање имовине Резервног фонда, а ради подршке обезбјеђењу дугорочне финансијске одрживости обавезног пензијског осигурања Републике Српске.
- (2) Под мање ризичне финансијске инструменте подразумијевају се следећи финансијски инструменти које доносе стабилне приносе:
  1. новац, новчани еквиваленти, депозити и депозитне потврде код банака у БиХ које имају сертификат о чланству у програму осигурања депозита,

2. државне и ентитетске дужничке хартије од вриједности, као и дужничке хартије од вриједности Дистрикта Брчко са максималним роком доспјећа 15 година,
  3. муниципалне обвезнице са роком доспјећа до 15 година и грејс периодом који је једнак максимално трећини рока доспјећа.
- (3) Поред финансијских инструмената из претходног става, Резервни фонд може улагати у дужничке хартије од вриједности акционарских друштава које кумулативно испуњавају следеће услове:
1. дужничке хартије од вриједности које имају рок доспјећа до 10 година и грејс периодом који је једнак максимално трећини рока доспјећа,
  2. дужничке хартије од вриједности чији је принос једнак или већи од просјечног приноса на трезорске записе Републике Српске у претходној години, увећан за премију ризика у складу са интерним актима Друштва за управљање Пензијским резервним фондом Републике Српске (у даљем тексту: Друштво за управљање),
  3. акционарско друштво има усвојене стандарде корпоративног управљања и усвојену дивиденду политику и добру корпоративну културу,
  4. у органу управљања или надзора акционарског друштва именован је представник кога је предложио или подржао Резервни фонд, осим у случајева гдје постоје други механизми контроле (нпр. постојање регулаторне агенције која издаје дозволе за рад).
- (4) Поред финансијских инструмената дефинисаних ставом 2. и 3 овог члана Резервни фонд може улагати у акције акционарских друштава код којих су кумулативно испуњени следећи критерији:
1. Акције акционарског друштва су уврштене на службено берзанско тржиште,
  2. Акционарско друштво је у последње три године најмање једном исплатило дивиденду,
  3. Акционарско друштво које је у последње три године остварило просјечан принос на капитал једнак или већи од просјечног приноса на трезорске записе Републике Српске у претходној години,
  4. Акционарско друштво има усвојене стандарде корпоративног управљања, усвојену дивиденду политику и добру корпоративну културу,
  5. У органу управљања или надзора акционарског друштва именован је представник кога је предложио или подржао Резервни фонд, осим у случајева гдје постоје други механизми контроле (нпр. постојање регулаторне агенције која издаје дозволе за рад).
- Поред наведених критеријума прије улагања обавезна је посјета акционарском друштву у циљу бољег упознавања свих аспеката пословања, осим када се ради о улагању у акционарска друштава у иностранству.
- (5) Резервни фонд, уз сагласност Надзорног одбора, може уколико процијени да је то у интересу очувања и увећања имовине Резервног фонда, користити право прече куповине приликом докапитализације акционарских друштава која не испуњавају критеријуме из става 4. тачке 1, 2, и 3. овог члана, у акционарским друштвима гдје Резервни фонд има више од 5% власништва.
- (6) У циљу смањења ризика ликвидности портфеља Резервног фонда, Резервни фонд може улагати у акције акционарских друштава, који не испуњавају услове из става 4. овог члана, а које су по фер вриједности у портфељу Резервног фонда међу првих 50, с тим што се тим улагањем неће повећати учешће у тим

акционарским друштвима за више од 10% учешћа у односу на крај претходне године.

- (7) Резервни фонд уз сагласност Надзорног одбора може уколико процијени да је то у интересу очувања и увећања имовине Резервног фонда, те због управљања ризицима Резервног фонда, улагати у хартије од вриједности страних правних лица које су уврштене у највиши берзански сегмент у државама чланицама ЕУ, ОЕЦД-а и Цефте, али не више од 1% имовине Резервног фонда.
- (8) Имовина Резервног фонда у износу до 0,10% од нето вриједности имовине на дан 31.12.2014. године ће се искористити за покриће трошкова у судским поступцима у којима се као једна од страна појављује Резервни фонд, трошкова сазивања скупштине акционара емитената из портфеља Резервног фонда, трошкови покретања поступка стечаја и ликвидације тих емитената, као и трошкови стручног повјереника, независног ревизора, процјенитеља и нотара, искључиво кад су иницирани од Резервног фонда и када емитент није у стању да их плати, уз право регреса тих трошкова од емитента.
- (9) Резервни фонд ће код привредних друштава која нису одржале скупштину акционара у роковима предвиђеним законском регулативом и чијим акцијама није могуће трговати на берзи учинити разуман напор за усклађивање пословања наведених привредних друштава сходно законским прописима У случају да не дође до усклађивања у разумном року, Резервни фонд код наведених привредних друштава може покренути поступке ликвидације или стечаја водећи рачуна о економским и социјалним интересима код наведених привредних друштава.

Члан 4.

- (1) Остварење инвестиционог циља Резервног фонда подразумијева реструктурирање (ребалансирање) постојећих улагања имовине Резервног фонда. Највећи дио имовине Резервног фонда чине власничке хартије од вриједности. Власничке хартије од вриједности спадају у ред високо ризичних улагања, те је поступком реструктурирања потребно ослободити новчана средства ангажована у ризичним облицима улагања и у највећој мјери, у складу са чланом 2. ове Инвестиционе политике и циљева, инвестирати у мање ризичне инвестиционе алтернативе.
- (2) Дугорочни циљ Резервног фонда је структура портфеља у којем ће доминантно учешће (до 60%) имати дужничке хартије од вриједности.

Члан 5.

- (1) Поступак реструктурирање подразумијева продају акција привредних друштава из портфеља Резервног фонда и куповину финансијских инструмената у складу са чланом 2. ове Инвестиционе политике и циљева.
- (2) Предмет продаје могу бити сва предузећа из портфеља Резервног фонда, осим предузећа из система Електропривреде Републике Српске и Телекома Републике Српске, до висине ограничења улагања Резервног фонда уређеним Законом.

Члан 6.

Друштво за управљање може уколико процијени да се тиме постижу инвестициони циљеви Резервног фонда, не продавати акције привредних друштава, а то се посебно

односи на привредна друштва у којима је Акцијски фонд Републике Српске већински акционар

Члан 7.

- (1) Приликом пријављивања на понуде за преузимање и продаје по основу несагласног акционара Друштво за управљање ће обезбједити услов транспарентне продаје акција из портфеља Резервног фонда.
- (2) Транспарентност продаје акција из портфеља Резервног фонда подразумијева, прије пријављивања на понуду за преузимање, односно давање налога за пренос акција по основу коришћења права несагласног акционара, организовање продаје путем берзе по цијени која је једнака цијени која се нуди објављеном понудом за преузимање, односно прихваћене цијене по основу коришћења права несагласног акционара.

Члан 8.

- (1) Продајом акција настојаће се максимизирати продајна цијена. Друштво за управљање ће својим управљачким активностима настојати обезбједити услове за постизање фер вриједности акција.
- (2) Фер вриједност је износ за који средство може размијенити или обавеза измирити између обавјештених, вољних страна у оквиру независне трансакције.
- (3) У циљу обавјештавања продаје акција, Друштво за управљање ће намјеру продаје јавно најавити на начин одређен Правилима пословања.

II НАЧЕЛА УЛАГАЊА

Члан 9.

Приликом доношења инвестиционих одлука Друштво за управљање се руководи сљедећим начелима:

1. Начело сигурности имовине фонда - фонд ће улагати у финансијске инструменте емитената са високим кредитним рејтингом – ниским ризиком. Под високим кредитним рејтингом - ниским ризиком подразумијевају се финансијски инструменти дефинисани чланом 3. став 2. Инвестиционе политике Резервног фонда.
2. Начело диверсификације портфеља - улагање ће се вршити у финансијске инструменте који се разликују према врсти и емитентима, као и према другим обиљежјима. Диверсификација се постиже улагањем у финансијске инструменте чији приноси имају релативно ниске позитивне корелације, негативну корелацију или су индиферентни;
3. Начело ликвидности - улагање ће се вршити у финансијске инструменте које је могуће брзо и ефикасно купити и продати по релативно уједначеној и стабилној цијени као и финансијске инструменте чији је новчани ток извјестан и унапријед познат и
4. Начело профитабилности – улагање ће се вршити на начин да се у структури портфеља фонда налазе финансијски инструменти које, уз уважавање претходних начела, доносе највећи принос за преузети ниво ризика. Начело профитабилности код инвестирања у власничке финансијске инструменте подразумијева инвестирање у акције емитената у складу са чланом 3. ове Инвестиционе политике и циљева.

Члан 10.

Друштво за управљање ће обезбједити процедуре путем којих ће свака продаја и куповина финансијских инструмената бити праћена аналитичким извјештајем, уз мишљење аналитичара ризика.

III РЕВИЗИЈА ИНВЕСТИЦИОНЕ ПОЛИТИКЕ

Члан 11.

Управа Друштва за управљање врши ревизију инвестиционе политике и циљева најмање једном годишње, и по потреби предлаже њихове измјене и допуне.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 12.

- (1) Ступањем на снагу ове Инвестиционе политике и циљева престају да важе Инвестициона политика и циљеви који су одобрени од стране Скупштине Резервног фонда 28.11.2013. године.

Број: УП-54-10/14

Датум: 18.11.2014. године

**Директор
Дарко Лакић**